

ПОТЕНЦІАЛ ГЕОТЕРМАЛЬНОЇ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ

Косенко О.П., Перерва П.Г.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

На території України спостерігається наявність значних ресурсів геотермальної енергії, загальний потенціал яких оцінюється в 438 млрд. КВт.год/рік, що дорівнює запасам палива в обсязі 50 млн. тонн у.п., зумовлює доцільність їх розвитку та використання для опалення, водопостачання та кондиціонування повітря. Результати вивчення геотермальних ресурсів Криму, виконаного на підставі аналізу геологічних і геотермальних даних, свідчать про наявність деяких перспектив розвитку геотермальної енергетики на півострові, особливо в плані розвитку технологій виробництва гарячої води. Використання енергії геотермальних джерел не обмежується лише низькоентальпійними технологіями (виробництво гарячої води) для безпосередньої подачі теплового навантаження в системи тепlopостачання, може припускати також впровадження недорогих технологій, що передбачають спорудження теплових акумуляторів з тепловими водяними та повітряними насосами. Економічна доцільність проекту залежить від глибини залягання геотермальних ресурсів. Результати дослідження свідчать про наявність економічних перспектив експлуатації геотермальних ресурсів, зокрема, якщо геотермальні водні горизонти залягають на невеликій глибині, оскільки основні витрати пов'язані з бурінням свердловин. Оптимальною глибиною буріння є 1000-1500 метрів.

Виробництво енергії від геотермальних джерел дозволяє покрити менше 1% від загального попиту на енергію в Криму (що включає електроенергію, теплову енергію та паливо). Ефективною стратегією освоєння геотермальних ресурсів в Криму стала б експлуатація тих виробничих ділянок, де свердловини вже всебічно вивчені і протестовані, що дозволяє звести до мінімуму ризик несення збитків при бурінні непродуктивних свердловин. При цьому створюється стимул для використання нових технологій в промисловому, житловому секторах і в курортно-рекреаційному комплексі.

Література:

1. Перерва П.Г. Анализ финансового состояния предприятия / П.Г.Перерва, О.Н.Савенкова // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ", 2002. – № 11-2. – С. 118-121.
2. Перерва П.Г. Управління інноваційною діяльністю // Маркетинг: Підручник / О.А.Старостіна, Н.П.Гончарова, Є.В.Крикавський та ін., за ред. О.А. Старостіної. – К. : Знання, 2009. – 1070 с.
3. Перерва П.Г. Комплаенс-программа промышленного предприятия: сущность и задачи / П.Г.Перерва // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Сер. : Економічні науки. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – № 24 (1246). – С. 153-158.
4. Старостіна А.О. Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. / А.О.Старостіна, Н.П.Гончарова, Є.В.Крикавський та ін.; за ред. А.О.Старостіної. – К.: Знання, 2009. – 1070 с.
5. Перерва П.Г. Экономика и управление инновационной деятельностью: учебник / Под ред. проф. Перервы П.Г., проф. Вороновского Г.К., проф. Меховича С.А., проф. Погорелова Н.И. – Харьков: НТУ «ХПИ», 2009. – 1203 с.